N°. 5. A°. 1834.

DONDERDAG DEN 16den JANUARIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

MILITAIR BUREAU.

Den 13 *Januarij* 1834.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, is op verzoek van de Tweede Luitenant bij de Schutterij van *Paramaribo*, JOANNES FREDERICUS DE ROOIJ, aan dezelve verleend *eervol ontslag* uit voormelde betrekking.

De Chef van den Staf,
R. H. ESSER.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3 November.

Volgens een schrijven uit Berlijn, zou er thans geene vrees meer bestaan, dat de Spaansche zaken aanleiding tot eenen oorlog zouden geven. Men zegt, dat het Pruissische kabinet, op de vertoogen, welke hetzelve, gemeenschappelijk met Oostenrijk en Rusland, aanvankelijk te Parijs gedaan heeft, een zeer voldoend antwoord ontvangen heeft. De Fransche regering wil niets dan den burger-oorlog in Spanje te keer gaan; overigens zal zij zich met de binnenlandsche aangelegenheden des lands slechts in zoo verre bemoeijen, als de veiligheid van den troon en het leven der Koningin, welke zich aan de bescherming van Frankrijk toevertrouwd heeft, zulks vereischt.

De legitimisten wenden alle mogelijke middelen aan, om Don *Carlos* in de openbare meening te verheffen. Gisteren strooiden zij uit, dat die Prins te Cordova was aangekomen en vele notabelen aldaar zich rondom hem hadden geschaard. Dit gerucht heeft luttel grond van waarschijnlijkheid, want het Gouvernement zoude eerder dan de Karlisten, daarvan tijding per telegraaf hebben bekomen, en lieden die beweren wel onderrigt te zijn, verzekeren dat het nog onbekend is werwaarts Don *Carlos* zich begeven. Intusschen vermoedt men, dat het Spaansche Gouvernement daarvan meer weet dan het zeggen wil, want indien Don *Carlos* zich noch op de westergrens van Spanje bevond, zoude hetzelve van dien kant de observatie-armee niet hebben gedund, en *Saarsfield*, in stede van in Biscaje terug te trekken, zoude aan de spits zijner troepen zijn gebleven om in Spanje de bewegingen van Don *Carlos* in toezigt te houden.

De tijdingen uit Spanje per koerier ontvangen luiden min gunstig voor de zaak der Koningin, maar de telegraaf van Bajonne kondigt het op jl. te Miranda binnenrukken van den Generaal *Saarsfield*, en diens togt op Bilbao aan. Gelukt het dezen Generaal zich van deze laatste stad meester te maken, welke als de ontvlammingshaard des geheelen opstands te beschouwen is, zal er voor de partijders van Don *Carlos* geenerlei kans om wel te slagen overblijven.

Edoch, wat men nog niet weet, is de getalsterkte der troepen, aan welker spits *Saarsfield* in de provincien van het Noorden is binnengerukt. Zij wordt begroot op 5000 man, die, met de strijdkrachten, over welke de Kolonels Castagnos en Jauregny te beschikken hebben, 6 à 8000 zullen uitmaken. Het is niet veel, indien het waarheid is, dat de opstandelingen meer dan 15,000 man gewapend hebben, maar ofschoon de troepen der Koningin zoo min in getal zijn, zal hunne krijgstucht gemakkelijk voorzien in hetgeen zij te dien aanzien te kort schieten.

Uit München wordt het volgende gemeld:

Van Griekenland zijn dezer dagen verscheidene brieven aangekomen. De brieven stemmen daarin overeen, dat het aldaar ontdekte, ter bereiking van bijzondere doeleinden aangelegde, komplot niet tegen den Koning, maar tegen de leden van het Regentschap en tegen ettelijke Ministers gerigt is geweest, en door eenen dragoman was aangegeven. Onder de dienvolgens in hechtenis genomen personen telt men opperhoofden van alle partijen in Griekenland; dat de beruchte Griva zich onder dezelve bevindt, baart hier geene bevreemding, maar wel verwekt de gevangenneming van den Generaal Platupas als lid van het komplot, alhier eene groote sensatie, waar hij, als gedeputeerde nevens Miaulis, van wege ons Hof en de bevolking dezer hoofdstad alle bewijzen van voorkomende oplettendheid en achting ontvangen heet, en getuige was van de algemeene deelneming aan Griekenlands wedergeboorte en van de talrijke offers, welke ons Hof en geheel Beijeren aan het herstelde Hellas bragt.

Brieven uit Alexandria melden, dat Mehemed-Ali de uit Frankrijk aangekomen Poolsche vlugtelingen met welgevallen ontvangen en bevolen heeft, dat aan ieder van hen eenigen onderstand zou worden verschaft en eenen, overeenkomstig hunne militaire verdiensten, geschikten rang in het Egyptische leger. De Turksche, Egyptische, Fransche en Engelsche vloten waren te Candia vereenigd.

Ibrahim-Pacha was met zijn leger in Syrie, waar de Poolsche Generaal Dembinskij zich bij hem heeft gevoegd. De Pacha van Egijpte geeft hem 600.000 fr. appointement en heeft hem benoemd tot *Generalen Hervormde der Egyptische Armee en van zijnen Generalen Staf.*

De Provincie Damaskus is in opstand; tien regementen infanterie zijn er heen getrokken om dien opstand te dempen. Verscheidene stammen van Medina en Mekka, alsmede van de kusten der Roode Zee zijn oproerig; zij hebben al de schepen van den Onder-Koning, die zich dáár in de nabijheid van den oever bevonden, genomen. Het schijnt veel moeijelijkheid in te hebben, om ze te land tot onderwerping te brengen, omdat men de woestijnen met geene geregelde armee kan doortrekken.

MENGELINGEN.

SCHOTSCHE GESCHIEDENISSEN.

(Door Sir W. SCHOTT.)

De geschiedenis die ik thans ga verhalen, levert een der treffendste voorbeelden op, van de hevigheid der hartstogten onzer vaderen, en van den zamenloop van misdaden waarin zij medegesleept werden, door hetgene hunne wijze doch krachtelooze wetten, met den naam van heidensch en verwenscht gebruik van doodelijken haat, bestempelen. Dat men zich echter niet haaste, met daaruit te besluiten — de hedendaagsche gebeurtenissen met die onzer oude kronijken vergelijkende — dat onze eeuw de verloopene eeuwen in deugdelijkheid overtreft.

Een belangrijk punt, dit moet men toestemmen, heeft men verkregen. De wet oefent thans gelijkelijk over geheel Schotland derzelver invloed uit, en zoo de schuldigen somwijlen de verdiende straf ontkomen, geschiedt zulks alleenlijk ten gevolge van het listiglijk ontwijken, doch geenszins van het trotseren van den arm der geregtigheid. Maar het grooter deel der misdrijven, van dewelke wij ten onzen dage, met ijzing het verhaal vernemen, wordt uit de *dorst naar goud* geboren. Zoo was het de gouddorst, die onlangs tot den moord aandreef, van dien door zijnen moordenaar tot eene pleizier-partij uitgenoodigden man, de gouddorst is het, die den ellendigen, wier begeerlijkheid, aan het graf derzelver stoffelijke overblijfselen betwist, het leven kost.

Het waren meer verhevene, hoewel even wreede gevoelens, als: de *hoogmoed* en de *wraakzucht* die onze voorvaderen aanbaden, terwijl de schuldigen van onze dagen, de knie voor den *Mammon*, dien laagsten der gevallen engelen buigen. Het was de koorts der eerzucht of de hevige zucht tot wraak, die menschen tot het misdrijf aanzette, welke voor het minst den moed hadden, hun eigen leven op het spel te zetten, terwijl zij eenen aanslag op dat eens anderen maakten: er is in deze helsche geestkracht iets dat de verbeeldingskracht streelt. Onze tegenwoordige misdaden zijn die van lafaards. Maar vangen wij eindelijk met onze geschiedenis aan:

John Muir of Mure van Auchindrane, was een edelman, van ouden stam, in het westen van Schotland. Hij was heer van een aanzienlijk erfgoed, stoutmoedig, eergierig, valsch en gewetenloos, een Richard III in het dagelijksche leven, ontoegankelijk voor mededoogen of berouw. Zijn eenig streven was het uitbreiden van zijnen invloed en de grootheid zijnes geslachts. Hij had de dochter gehuwd van Sir Thomas Kennedy van Barganie, die na den graaf van Cassilis, de aanzienlijkste persoon in het graafschap Carrick in Ayrshire was, alwaar de naam van Kennedy zoo in eere werd gehouden, dat men tot een spreekwoord zeide: vóór men er aan denke om éénen enkelen dag tusschen Wigton en de stad Ayr te wonen, zorge men de toestemming van den heer Kennedy daartoe te verkrijgen.

Doch Mure van Auchindrane, die zich groote voordeelen van zijne verbintenis met Barganie zijnen schoonvader beloofd had, kon niet zonder wangunst en smart ontwaren, dat hij op den duur, in aanzien beneden het huis van Cassilis blijven moest. Wel is waar was de graaf van Cassilis nog minderjarig, maar zijn gezag werd gehandhaafd, en zijne zaken in de beste orde bestuurd door Sir Thomas Kennedy van Cullayne; broeder van den overledenen graaf. De eerzuchtige Auchindrane, zich door den invloed van dezen waardigen edelman verduisterd ziende, besloot tot geweld zijne toevlugt te nemen, ten einde een zoo vreesselijk mededinger uit den weg te ruimen.

Met dit ontwerp begaf hij zich met eene bende uit zijne vasallen naar de stad Maybole, alwaar Sir Thomas van Cullayne zijn verblijf hield, en posteerde zich in hinderlaag, onder het geboomte van eenen boomgaard,

aenwelken zijn slagtoffer op den terugtogt van een huis, alwaar hij wist dat hetzelve ter maaltijd genoodigd was, dwars door moest gaan. Sir Thomas Kennedy vertoonde zich alleen en zag in, dat hij, na het mislukken van het eerste geweerschot, hetwelk men op hem loste, door eene te talrijke bende gewapende mannen aangevallen zou worden, dan dat hij aan eenigen wederstand zou kunnen denken. Hij verstak zich dien ten gevolge voorzigtiglijk achter een' bouwvalligen muur, alwaar hij, tot er stedelingen ter zijner hulp kwamen, verbleef.

Sir Thomas Kennedy leverde bij het geregtshof eene aanklagt in, van den aanslag van Mure van Auchindrane, doch deze stelde zijnen vijand een vergelijk voor, hetwelk aangenomen werd. Men bezegelde zelfs deze verzoening met het huwelijk van Auchindrane's oudsten zoon met de dochter van Sir Thomas. Geheel ter goeder trouw had deze verbindtenis van de zijde des laatsten plaats; doch Auchindrane, weinig getroffen door zijne opregte vriendschap, hield niet op, over den dood van zijnen nieuwen bondgenoot te peinzen.

Hij begon met den jongen Gilbert van Barganie, te overreden, dat hij den graaf van Cassilis, die zich eenen onregtmatigen invloed over den geheelen *Clan* aanmatigde, moest trotseren. Deze vermetele jongeling ging het huis van den graaf van Cassilis voorbij, zonder hem te groeten, zonder hem eene boodschap, de wellevendheid betreffende, te doen geworden. Dit was naar de meening eene persoonlijke beleediging omtrent denzelven, dewelke hij in zijne hoedanigheid van opperheer niet vermogt ongestraft te laten. Hij daagde dan ook den jongen Barganie ten tweegevecht uit. Zij kwamen ieder aan het hoofd van twee honderd mannen, in het open veld bijeen. De strijd was korter en minder bloedig dan men had kunnen verwachten. De jonge Barganie door de onstuimigheid eener vermetele dapperheid, en Auchindrane door zijnen doodelijken haat tegen het huis van Cassilis gedreven, vielen onvoorzigtiglijk op den graaf, — die te midden der zijnen eene voordeelige stelling bezet, en door wien zij met een moordend vuur ontvangen werden, aan. Barganie werd gedood; Mure van Auchindrane was zwaar aan de dij gekwetst, en de hoofden alzoo dood of gekwetst zijnde, verwijderden zich hunne aanhangers, zonder lust te hebben den strijd voort te zetten.

Het is opmerkenswaardig dat Sir Thomas Kennedy onzijdig bleef in dezen twist, begrijpende, dat zijne verbindtenis met Auchindrane te innig was, dan dat hij die kon verbreken, hoe groot ook zijne begeerte ware om zijnen neef te hulp te komen. Hij werd voor deze regtschapene gematigdheid slecht beloond, alzoo Auchindrane, woedend over het verlies van zijnen bloedverwant Barganie, en den nieuwen slag hem door zijne eerzucht toegebragt, voortging met op het leven van Sir Thomas toe te leggen. Het toeval begunstigde zijne valsche kunstgrepen.

Sir Thomas verpligt zijnde zich ten bepaalden dage naar Edinburg te begeven, zond Auchindrane eenen renbode, om hem met het volste vertrouwen het doel zijner reis mede te deelen, en, daar hij hem verzocht, hem te Duppill te wachten, om hem zijne commissien op te dragen, hem den weg aan te wijzen dien hij te nemen had. De boodschapper van Sir Thomas door de stad Maybole gaande, hield zich aldaar, men weet niet om welke redenen op, en de voorschriften van zijnen heer voor Auchindrane, door eenen Schoolmeester doende afschrijven, belastte hij iemand met de bezorging van dezelve.

Deze omstandigheid gaf Mure van Auchindrane een helsch plan aan de hand; hij zocht eenen broeder en eenen neef van Barganie op, ten einde die beide over te halen, deze gelegenheid aan te grijpen, om diens dood te wreken. Beide, van eenige vertrouwden vergezeld, wachtten zij Sir Thomas op, ter plaatse alwaar hij zelf Auchindrane bescheiden had; vielen op hem aan, doodden hem, ontroofden hem zijne beurs, die duizend Mark zilver inhield, scheurden de gouden knoopen van zijnen rok af, en ontstalen hem nog eenige andere kleinooden.

De graaf van Cassilis verzuimde niets, om wraak te nemen over den moord aan zijnen oom gepleegd. De moordenaars als voortvlugtigen veroordeeld, werden buiten de wet gesteld, welk vonnis door een driemaal herhaald trompetgeschal openlijk afgekondigd werd. Mure van Auchindrane werd zeer verdacht van de aanstoker van het misdrijf te zijn. Hij begreep dat, ten einde alle bewijs tegen hem uit den weg te ruimen, hij den brenger der boodschap van Sir Thomas, aan de nasporingen der wet onttrekken moest.

Daarin was voor hem het dreigendst gevaar gelegen. Hij zocht daarom Dalrymple bij zich in huis te krijgen, en hield hem gedurende eenige weken bij zich; doch deze soort van opsluiting aan dien jongeling mishagende, zond Auchindrane hem met een' zijner vrienden, naar de woeste streken van het eiland Arran. Sterk door de afwezigheid van dezen zigtbaren getuige, vertoonde zich Auchindrane, in plaats van even als zijne medepligtigen te vlugten, stoutmoedig aan zijne regters, en daagde ten kampstrijd uit, al de vrienden van Cassilis, die zijne onschuld in twijfel durfden trekken. Deze onbeschaamdheid trof doel: hij werd onschuldig verklaard.

Niettemin kon Auchindrane zich niet volstrekt in zekerheid wanen, zoo lang Dalrymple in Schotland bleef. Zijne ongerustheid steeg hoe langer hoe meer, toen hij vernam dat het dezen jongeling, ongeduldig geworden over het opzigt dat hem aan het eiland Arran boeide, gelukt was te ontvlugten en naar een' zijner bloedverwanten in Ayrshire terug te keeren. Auchindrane ontzag geene moeite, ten einde zich weer meester van hem te maken, en verborg hem andermaal in zijn huis, tot dat hij eene gelegenheid vond, hem naar de Nederlanden te zenden, alwaar hij hem in een Schotsch regiment in dienst deed gaan, hopende dat eene der tallooze oorlogskansen hem van dezen armen jongen verlossen zou.

Doch hoe groot was de verbittering van Auchindrane toen hij, na zes jaren tijds, na zijne zekerheid door zoo veel geweld en list gekocht te hebben, vernam, dat deze lastige getuige, aan al de gevaren van het klimaat en den oorlog ontkomen zijnde, zijn ontslag verkregen had om naar het land zijner geboorte terug te keeren. — Ouderdom en overpeinzing hadden hem geopenbaard, van welk een groot belang het geheim was, in welks bezit hij zich bevond. Vermits Auchindrane hem vreesde, geloofde hij door die vrees zich een, een weinig meer voordeelig bestaan dan dat, hetwelk hem tot dus verre op het eiland Arran of in de Nederlanden ten deele gevallen was, te verschaffen. De ongelukkige wist niet hoe duur het hem te staan zou komen, voorwaarden te regelen met eenen meester gelijk Auchindrane was. Deze had het voorkomen, van hem niets te weigeren hebbende, en huisvestte hem op eene zijner pachthoeve, met aanbeveling aan den pachter, die het bevel ontving, van hem dien zelfden avond ten 10 ure te vergezellen tot aan Gervan, aan den oever der zee, alwaar hij hem bescheiden had, ten einde met hem te onderhouden. Dalrymple en Bannantyne kwamen ter bestemder plaatse zonder iets kwaads te duchten; Auchindrane wachtte hen aldaar met zijn' oudsten zoon James. Hij nam Bannantyne ter zijde, en hem openbarende dat zijne eer en zijn leven er mede gemoeid waren, bijaldien hij dezen lastigen getuige langer in het leven liet, verklaarde hij hem dat hij zich met hem te dooden, van hem ontdoen wilde. Bannantine scheen dit voorstel niet goed te keuren en meende dat het beter zijn zou, om Dalrymple naar Ierland te zenden, en zijne terugkomst van daar onmogelijk te maken.

Doch de zoon van Auchindrane, zonder het einde dezer bijeenkomst af te wachten, greep eensklaps Dalrymple aan, wierp hem onder den voet, en wurgde met behulp van zijnen vader, die op hem toeliep, hun ongelukkig slagtoffer. Bannantyne zich getuige en bijna medepligtige aan dezen moord ziende, kon geenszins weigeren om met hen gezamenlijk in het zand eenen kuil te graven, waarin zij vervolgens het lijk zouden laten neerdalen. Maar eensklaps komt de vloed opzetten en vult die groeve met water; een weinig verder willen zij eene tweede graven; doch andermaal overvalt hen de vloed, en hun verschrikt geweten zegt hun, dat de aarde weigert hunne medepligtigen aan den gruwel te zijn. De moordenaars het nu opgevende het lijk behoorlijk onder het zand te kunnen begraven, droegen hetzelve zoo ver de zee in als zij durfden gaan, en lieten het aldaar aan de golven over, hoopende dat de koelte, die van den oever zeewaarts woei, hetzelve voor altoos van de kust verwijderen mogt. Doch de zee scheen zoo wel als de aarde hun aanklager te willen zijn. De vloed van den volgenden dag, voerde Dalrymple naar het strand waar hij vermoord geworden was terug.

Het lijk werd door visschers gevonden, en van alle kanten kwam men toeloopen om hetzelve te onderzoeken. De menigte groeide aan, naar mate het gerucht zich verbreidde, dat het dezelfde Damrymple was, dien Auchindrane zoo dikwerf uit het land verdreven had, en dat de man die zoo veel belang stelde in zijne afwezigheid, niet vreemd aan zijnen dood kon zijn.

(Het vervolg hierna).

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

De Noord-Amerik. Brik *Fame*, Kapt. F. NICKERSON, van *Boston.*

De Noord-Amerik. Schoener *Polly*, Kapt. DANIEL D. DRISKELL, van *Gloucester.*

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.